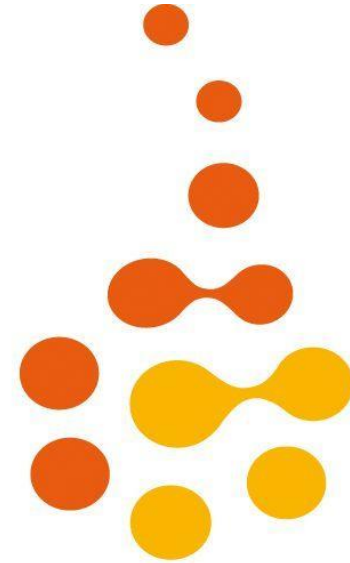

Kansalaisopistojen liitto KoL

VASTAUSKOOSTE UMAKO-
KOULUTUSTA KOSKIEN

Liiton sisäinen kysely
10/2018

KoL

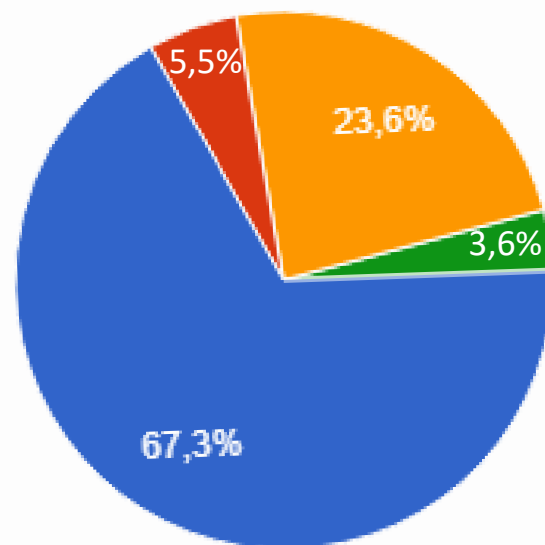
KANSALAIPOISTOJEN LIITTO KoL
MEDBORGARINSTITUTENS FÖRBUND MiF ry

Kyselyyn vastasi
yhteensä 55/181
kansalaisopistoa

Etelä-Karjala	2
Etelä-Pohjanmaa	2
Etelä-Savo	3
Häme	1
Kainuu	2
Keski-Pohjanmaa	2
Keski-Suomi	4
Kymenlaakso	2
Lappi	4
Pirkanmaa	3
Pohjanmaa	4
Pohjois-Karjala	2
Pohjois-Pohjanmaa	2
Pohjois-Savo	3
Päijät-Häme	2
Satakunta	2
Uusimaa	12
Varsinais-Suomi	3
Yhteensä	55

Onko opistonne saanut valtionosuustunteja/ lisärahoitusta UMAKO-koulutuksen järjestämiseen vuonna 2018?

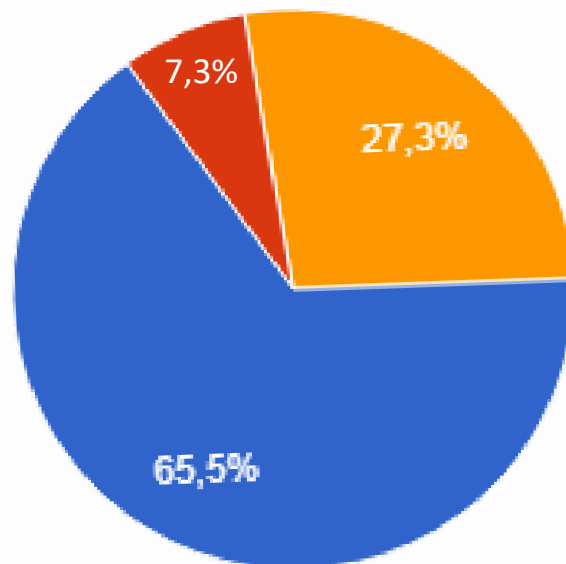
55 vastausta

- Kyllä, opistomme on saanut rahoitusta tätä koulutustehtävää varten.
- Ei, opistomme ei saanut rahoitusta, vaikka sitä haimme.
- Ei, emme ole hakeneet rahoitusta UMAKO-koulutusta varten.
- En osaa sanoa.

Onko opistonne järjestänyt UMAKO-koulutusta vuonna 2018?

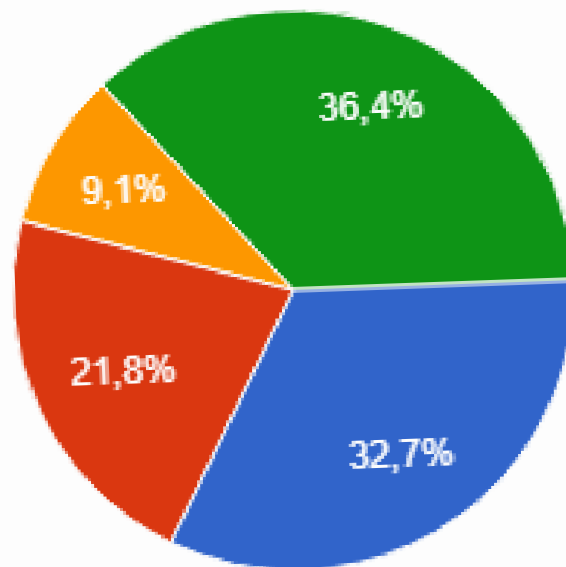
55 vastausta

- Kyllä, opistomme on järjestänyt / tulee järjestämään UMAKO-koulutusta saamamme rahoituksen turvin.
- Kyllä, opistomme on järjestänyt / tulee järjestämään UMAKO-koulutusta, vaikka emme saaneet tätä varten erillistä rahoitusta.
- Ei, opistomme ei ole järjestänyt UMAKO-koulutusta.
- En osaa sanoa.

Saiko opistonne tarpeeksi UMAKO-tunteja?

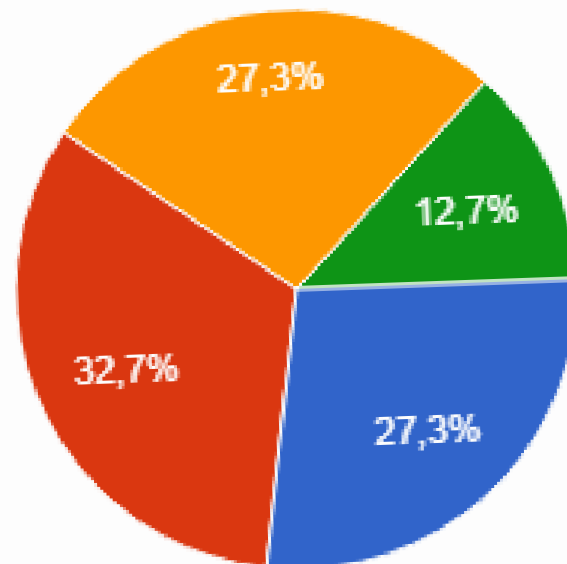
55 vastausta

- Saamamme tunnit riittävät kattamaan toiminta-alueemme koulutustarpeen.
- Saamme tunnit eivät riitä toiminta-alueemme koulutustarpeen kattamiseen.
- Opistomme saamista tunneista osa jää käyttämättä, sillä emme ole löytäneet tarpeeksi sopivia opiskelijoita.
- En osaa sanoa.

Miten saamanne UMAKO-rahoitus on riittänyt?

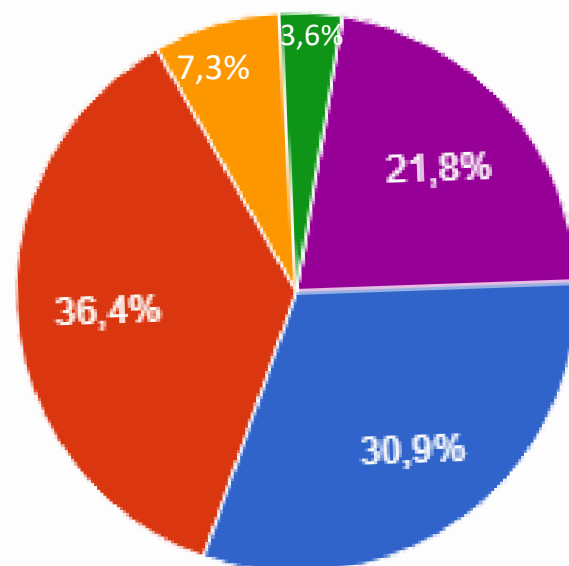
55 vastausta

- Olemme saaneet katettua tällä rahoituksella kaikki koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kulut.
- Saadulla rahoituksella on saatu katettua vain osa koulutuksen aiheuttamista kuluista.
- Emme ole saaneet rahoitusta.
- En osaa sanoa.

Aiotteko jatkossakin toteuttaa UMAKO-koulutusta opistossanne?

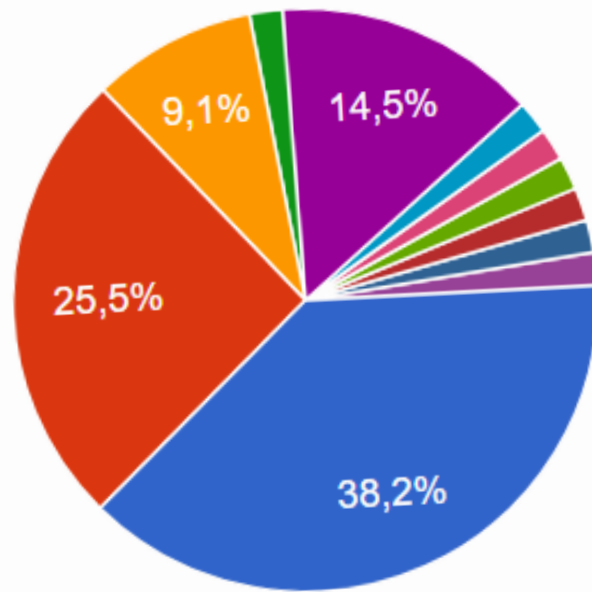
55 vastausta

- Kyllä, nykyisellä volyymilla.
- Kyllä, mutta pyrimme kasvattamaan volyymia.
- Kyllä, mutta suppeammalla volyymilla.
- Emme, olemme aikeissa luopua tämän koulutusmuodon tarjoamisesta
- En osaa sanoa.

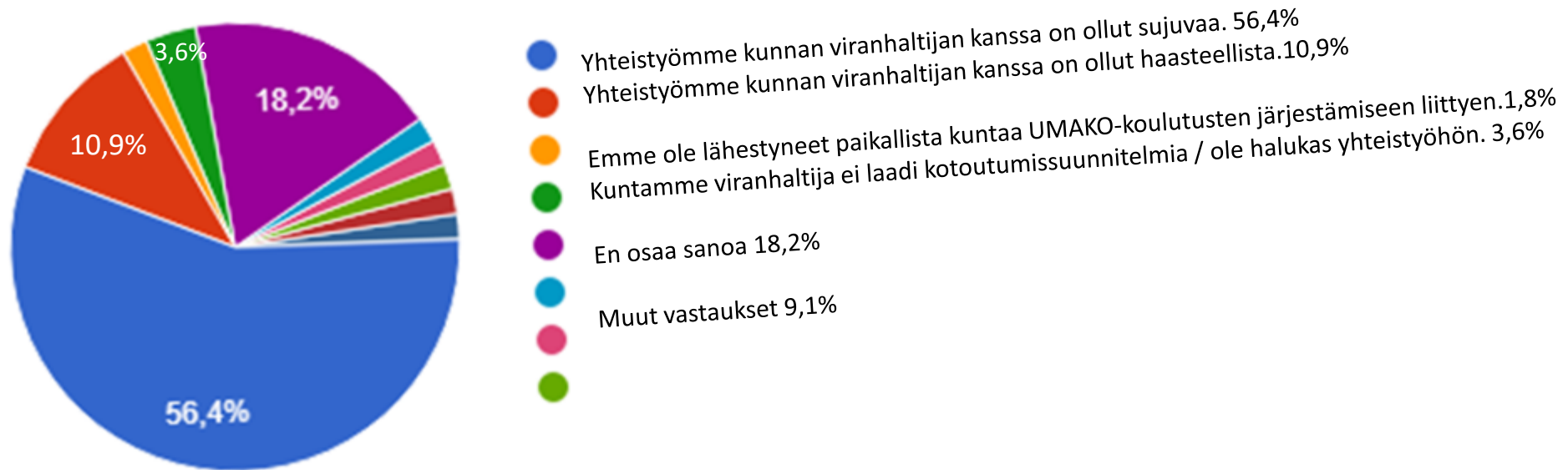
Oletteko kokeneet paikallisen TE-toimiston helposti lähestyttäväksi kumppaniksi UMAKO-koulutukseen liittyen?

55 vastausta

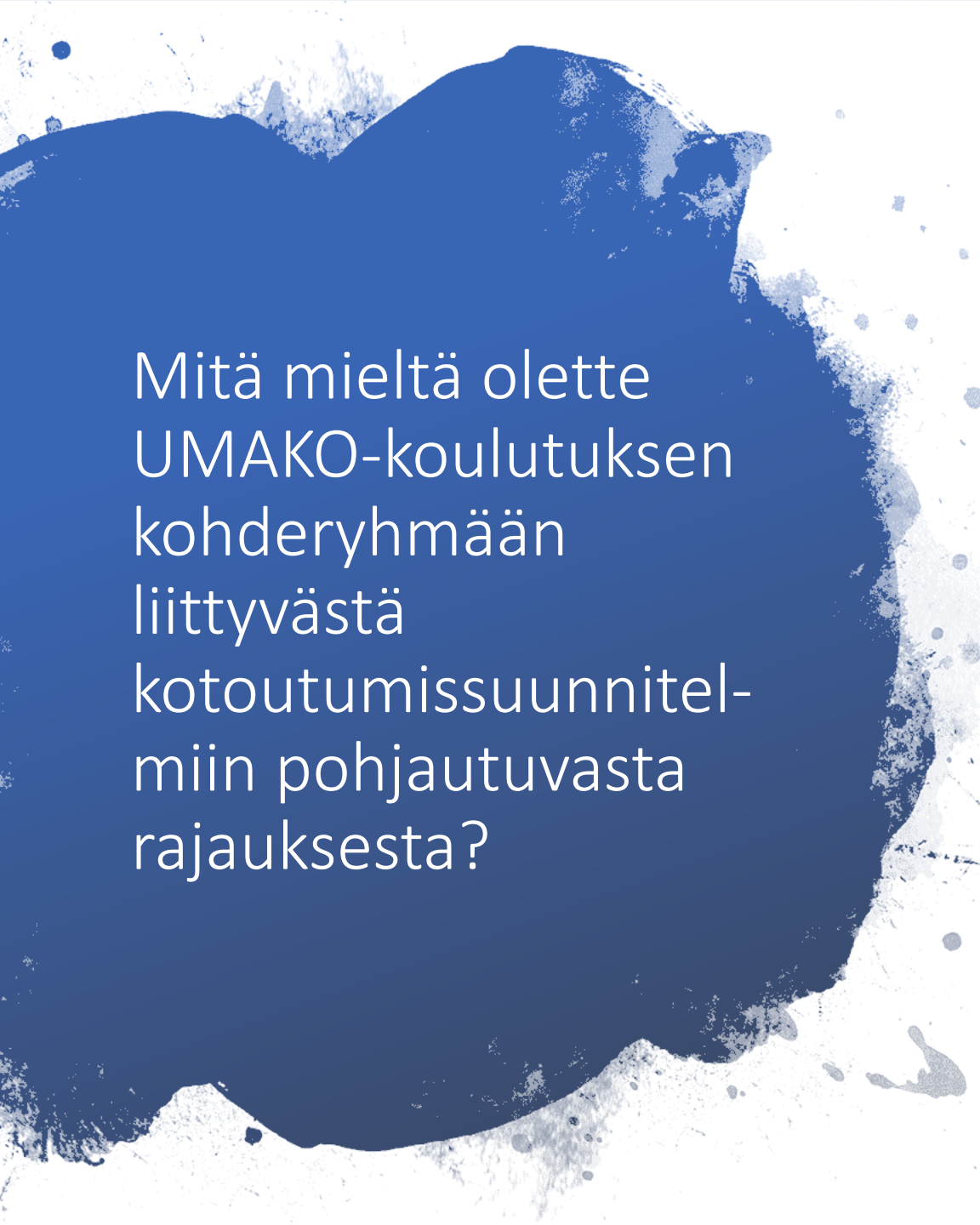

- Yhteistyömme TE-toimiston kanssa on ollut sujuvaa. 38,28%
- Yhteistyömme TE-toimiston kanssa on ollut haasteellista. 25,5%
- Emme ole lähestyneet paikallista TE-toimistoa koulutusten järjestämiseen liittyen. 9,1%
- Paikallinen TE-toimisto ei ole ollut halukas yhteistyöhön. 1,8%
- En osaa sanoa. 14,5%
- Muu vastaus 10,8%

Oletteko kokeneet paikallisen kunnan
(kunnassa kotoutumissuunnitelmista vastaavan viranhaltijan/tahon)
helposti lähestyttäväksi kumppaniksi UMAKO-koulutukseen liittyen?

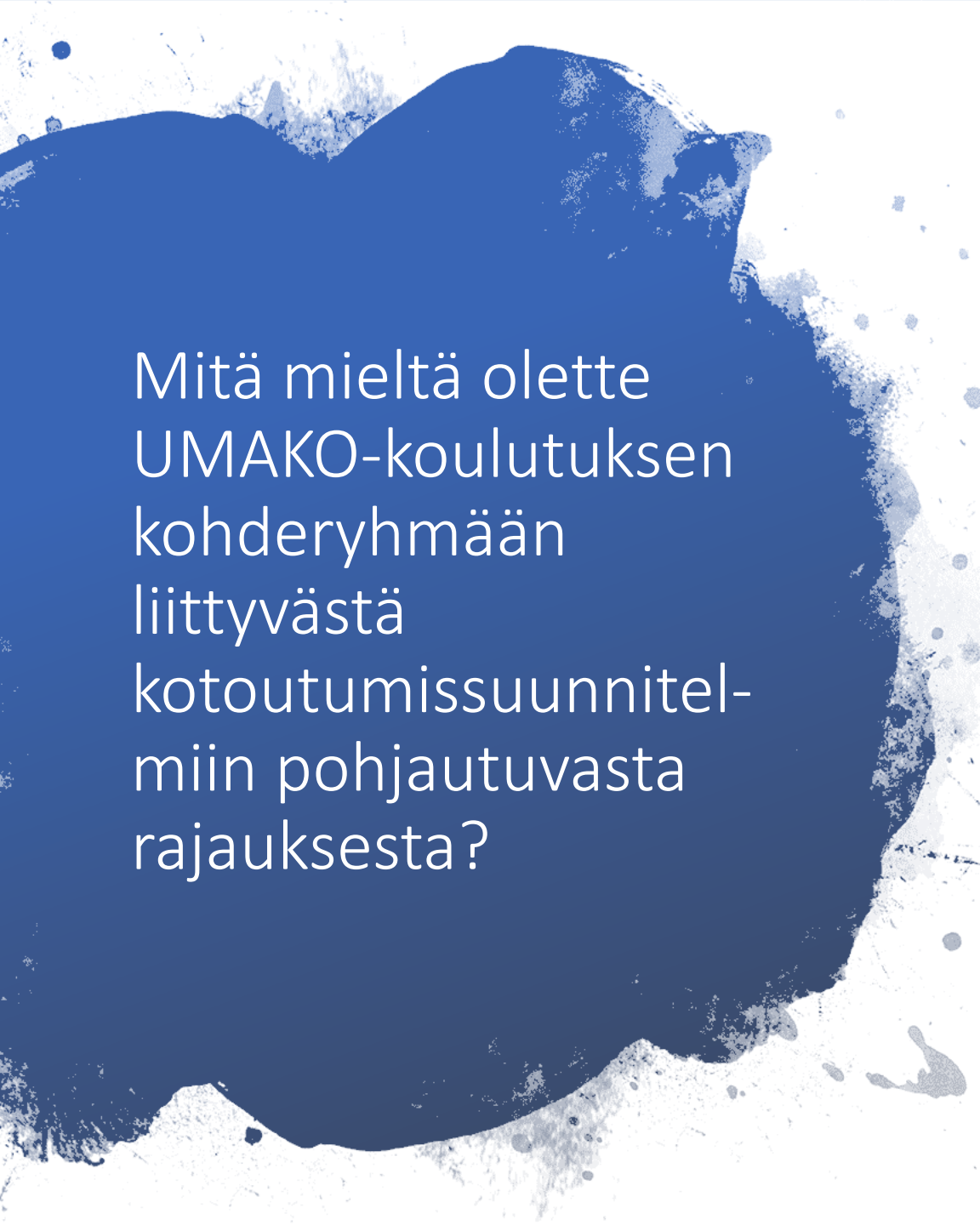

Mitä mieltä olette UMAKO-
koulutuksen kohderyhmään
liittyvästä kotoutumissuunnitelmiin
pohjautuvasta rajauksesta?

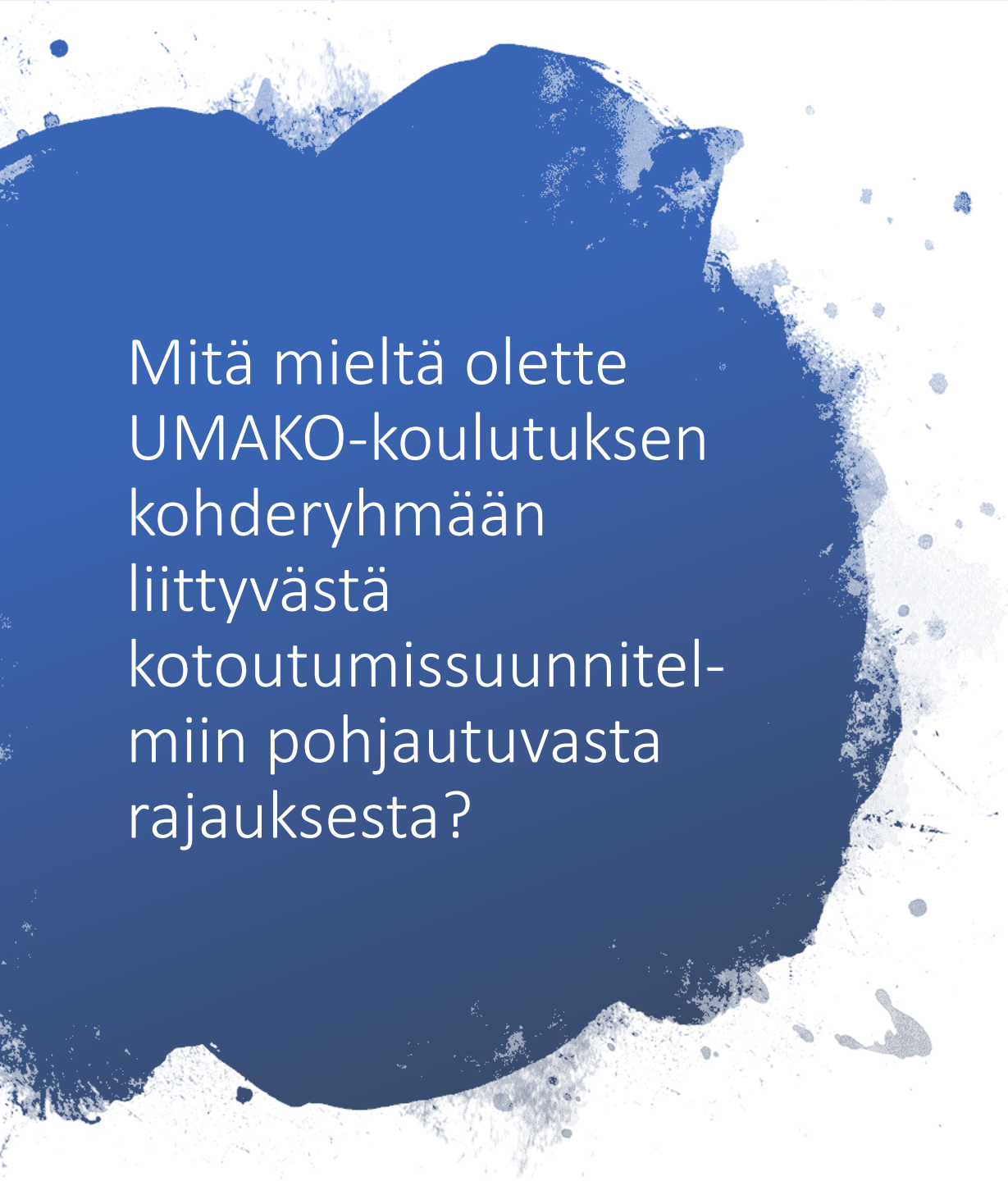
Mitä mieltä olette UMAKO-koulutuksen kohderyhmään liittyvästä kotoutumissuunnitel- miin pohjautuvasta rajauksesta?

- Rajaus haastava koska esim. jos ELY ostanut option joltakin oppilaitokselta, emme näe lukioppijoita vaan pysyvät ko.oppilaitoksessa huolimatta että ei ole vapaan sivistyksen oppilaitos. (2)
- Erittäin huono. Jos kohderyhmänä vain koto-lain alaiset maahanmuuttajat, joudutaan pieniin ryhmiin ja koto-lain ulkopuoliset joudutaan jättämään tarpeellisen koulutuksen ulkopuolelle.
- Uusi tietosuoja-asetus toi lisää vaikeutta henkilötietojen käsittelyyn. Meillä UMAKO-koulutuksen osallistujat ohjautuvat koulutukseen suoraan TE-toimiston ja kotoutumisohjaajan kautta.
- Määrärahan myöntäjän näkökulmasta ymmärrettävä rajausta, ja tällöin tietysti lähtökohtana on, että ihminen oppii lukemaan ja kirjoittamaan kotoutumissuunnitelman aikana (3-5-v.). Väliinputoajia vain tahtoo aina olla.
- Hyvässä yhteistyössä TE-toimiston kanssa asiat ovat hoituneet sujuvasti.
- Tällainen rajausta on selkeä. Jollain tavallahan rajausta on joka tapauksessa tehtävä ja tämä tuntuu oikeudenmukaiselta.
- Tämä on muodostunut kurssien järjestämisen ongelmaksi. Kirjauksia ei tule.
- Toisaalta voisi kattaa laajemman joukon eli nekin, joilla kotoaika on jo loppunut, mutta jotka tarvitsevat esim. lukutaidon koulutusta. Tällaisia ryhmiä voivat olla esim. kotiäidit, työelämästä pudonneet, erilaisista psyykkisistä tai fyysisistä syistä tai muusta syystä koulutusta vaille jääneet.
- Tämä rajausta sulkee koulutuksen ulkopuolelle lukuisia koulutusta tarvitsevia.
- UMAKO-koulutukseen olisi huomattavasti enemmän tulijoita, jos sitä ei olisi kohdennettu vain kotoutujille. Olisi kova tarve saada toteutettua vastaavaa koulutusta jo kotoutumisvaiheen ohittaneille maahanmuuttajille.
- Hankaloittaa, koska kotoutumissuunnitelmia on vaikea saada ja jos ilman niitä olevia osallistuu rahoitusta leikataan.
- Opistoni näkökulmasta opiskelijaryhmät ovat suhteellisen pieniä, jotta voimme toteuttaa koulutuksia. Tämä näkyy siinä, että toiminnallisuus korostuu kurssisuunnittelussa. Toisaalta on opistoille annettu mahdollisuus muodostaa heterogeenisiä ryhmiä: opiskelijat, joilla on kotoutumissuunnitelma ja ne, joilla sitä ei ole.

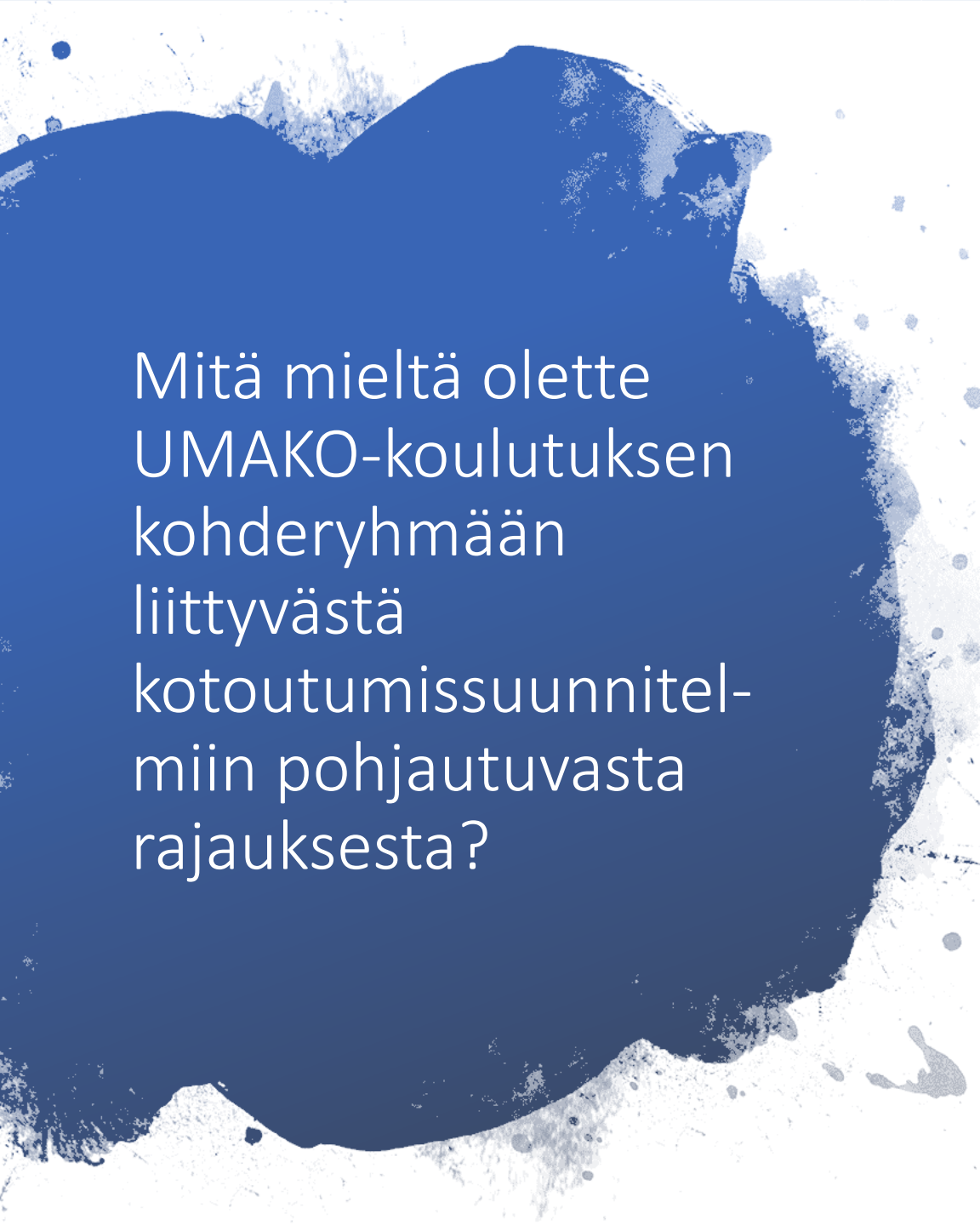
Mitä mieltä olette UMAKO-koulutuksen kohderyhmään liittyvästä kotoutumissuunnitel- miin pohjautuvasta rajauksesta?

- Liian rajaavana
- Rajaus ei ole ollut ongelma kunnan kotoutumissuunnitelmien puolesta. TE-toimiston edellyttämä 20h/vko koulutus on ollut liian raskas järjestettäväksi, kun valtionosuutta saimme vain 57 tuntia.
- rajausta ei välttämättä tarvitsisi tai siinä voisi olla jousto siten, että koulutuksessa saisi jatkaa loppuun saakka vaikka kotoaika olisi päättynyt/päätymässä.
- Olemme törmänneet, että voi olla väliinputoajia, esim. pian 17-vuotta täyttäviä, joita ei kunta laita enää perusopetuksen puolelle, mutta eivät vielä täytä Te-hallinnon kriteeriä. Tällaiset henkilöt pitää sisällyttää UMAKO:n kohderyhmään.
- Kotoutumissuunnitelma rajaa opetuksen ulkopuolelle joukon maahanmuuttajia, joilla olisi tarve saada apua ja ohjausta, sekä oppia suomen kieltä. Tällaisia ovat esim. kotiaidit, joiden kotoaika (max 5 v) kuluu lapsia hoitaessa. Pitkään maassa olleissa maahanmuuttajissa on muitakin, joiden kielitaito on täysin puutteellinen, ja jotka hyötyisivät UMAKOn tuomista mahdollisuuksista. Heille ei kukaan tarjoa mitään. Turha rajaus- ainakin he voisivat olla toissijainen kohderyhmä, jos tunteja on riittävästi, ja jos esim. ryhmiin mahtuu.
- Sitä on erittäin hankala noudattaa. Luku- ja kirjoitustaidon opetuksen tarve ei välttämättä pääty kotoutumisajan päättymiseen. Myös henkilöt, joille ei vielä ole kotosuunnitelmaa tehty, ovat kyseisen koulutuksen tarpeessa. Luku- ja kirjoitustaidon koulutus tukee juuri tämän opiskelijaryhmän kotoutumista erityisen merkittävästi. Aikanaan he saavat paremman hyödyn kotoutumiskoulutuksesta, kun osaavat ainakin auttavasti lukea ja kirjoittaa suomen kielellä. Valitettavan usein pienillä paikkakunnilla ei voida huomioida lukutaidottomien tarpeita koto-koulutuksissa.
- Pienelle kunnalle hankalaa, kaksikielisenä kuntana meillä olisi myös ummikko suomen/ruotsinkielisiä, jotka hyötyisivät tästä mahdollisuudesta opiskella toista kotimaista laajemmin.
- Tämä rajaus jättää koulutuksen ulkopuolelle suuren joukon maahanmuuttajia, jotka tarvitsisivat kipeästi juuri tätä koulutusta. Nyt he roikkuvat TE-toimiston listoilla, koska heidän suomenkielen taito ei ole riittävä, jonka takia he eivät oikein pääse jatkokoulutuksiinkaan.
- Mielestäni sitä voisi laajentaa, niin että myös turvapaikkaa odottaville voisi hyväksyä mukaan opetukseen, jos siellä on tilaa.

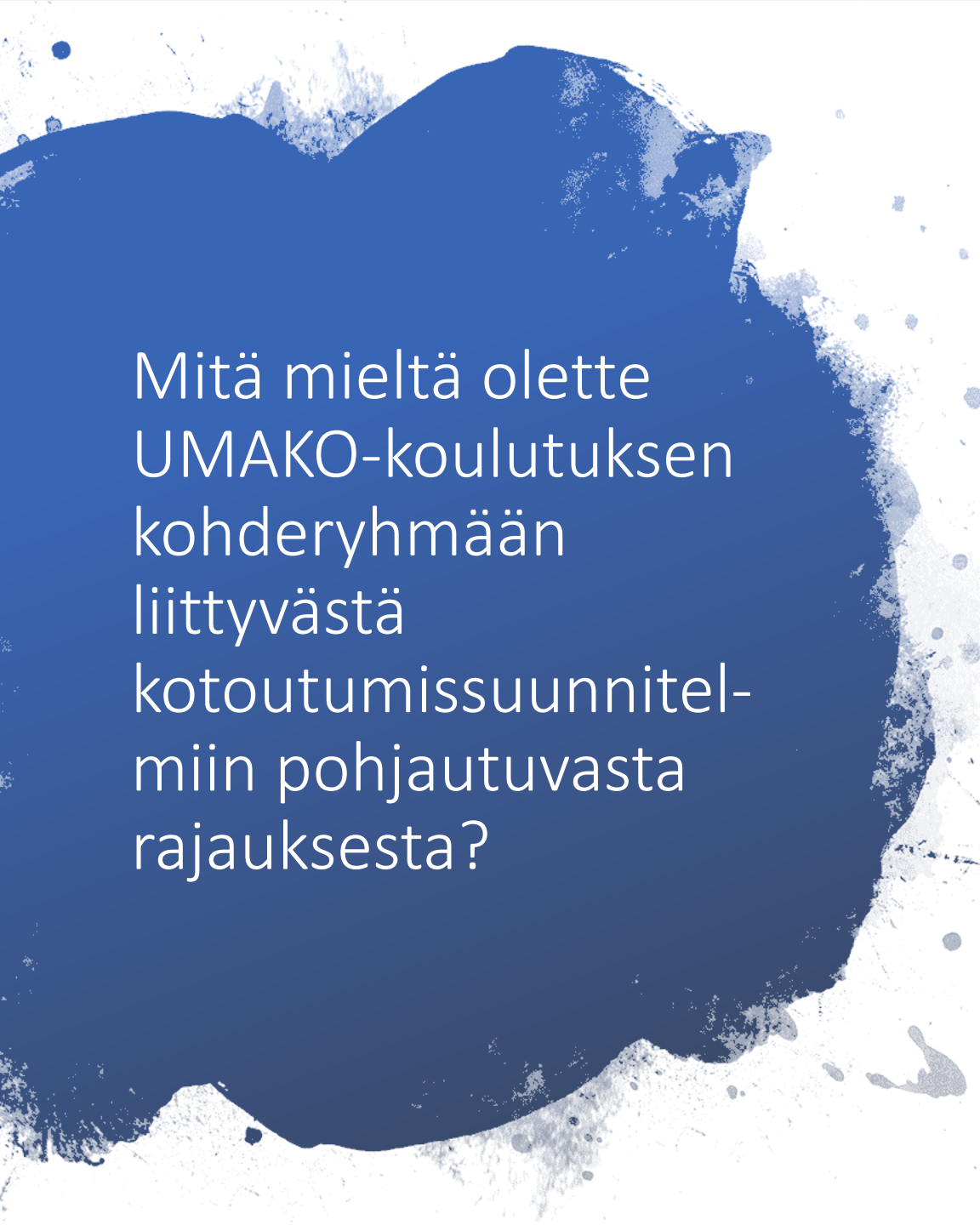
Mitä mieltä olette UMAKO-koulutuksen kohderyhmään liittyvästä kotoutumissuunnitel- miin pohjautuvasta rajauksesta?

- Rajaus tuntuu epäoikeudenmukaiselta, kun kyse on isosta kunnasta, jossa on paljon erilaisissa tilanteissa olevia maahanmuuttajia. Joudumme ottamaan ryhmät täyteen, jotta opetus on taloudellisesti järkevää toteuttaa. Tämä johtaa siihen, että kaikilla osallistujilla ei ole koto-suunnitelmaa. Monet tämän kohdejoukon (vaikeasti työllistettävät, hitaasti etenevät, kotivanhemmat...) ovat ilman koto-suunnitelmaa tai koto-aika on ohitettu. Kun koto-suunnitelma puuttuu, tämä leikkaa ylläpitäjän saamaa vos-rahoitusta. Tämä seikka näkyy seuraavien kohtien vastauksissamme.
- Turha rajaus
- Toimii hyvin Helsingissä.
- Parasta olisi, että koulutus suunnattaisiin kaikille sitä tarvitseville eli luku- ja kirjoitustaidottomille.
- Koulutuksen tavoitteet ja niille asetetut kohderyhmärajaukset ovat ristiriidassa keskenään. Jos puhutaan kotiäideistä tai henkilöistä, joilla on ollut terveydellisiä ongelmia tai oppimisen vaikeuksia, niin hyvin usein 3 vuoden kotoutumisaika ylittyy ennen kuin he ovat edes päässeet koulutuksen pariin. Sama koskee henkilöitä, jotka ovat maahan tultuaan menneet suoraan töihin, mutta heiltä on jäänyt kirjaimet opettelematta ja lukutaidon tarve tulee esiin 3 vuoden jälkeen.
- Se on hyvä.
- Pitäisi voida käyttää harkintaa koulutuksen järjestämiseksi myös tarpeen tullen sellaisille, joilla tämä ei kuulu kotoutumissuunnitelmaan.
- Tämä on rahoituksen suurin kompastuskivi, jonka myötä kaikkein heikoimmassa asemassa olevat maahanmuuttajat ovat siellä edelleen... Olemme joutuneet kääntymään luki-kurssitamme vailla kotosuunnitelmaa olevia ja on kammottavaa, kun meillä ei ole mitään paikkaa, mihin heidät ohjata. Yli 20 vuotta olemme tarjonneet suomen kielen kursseja kansainvälisellä naisten kohtaamispaikalla ja myös siellä olisi tarvetta luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle. Näiden paljon puhuttujen kotiäitien osalta kotoutumisaika on umpeutunut jo vuosikautia sitten ja opintotietorahoitteiset kurssimme eivät riitä täyttämään maahanmuuttajaäitien koulutuksellisia tarpeita. Edes jonkinlainen 50-50 helpottaisi. Eli jos puolet ryhmästä voisivat olla muita, kuin kotosuunnitelman omaavia niin joustoa tulisi merkittävästi. Meillä ei ole varaa kikkailla rahoituksen suhteen tunti-/ opiskelija jakolaskuilla, kun pieni opintotietorahoitus ei pystyisi paikkamaan tilannetta.

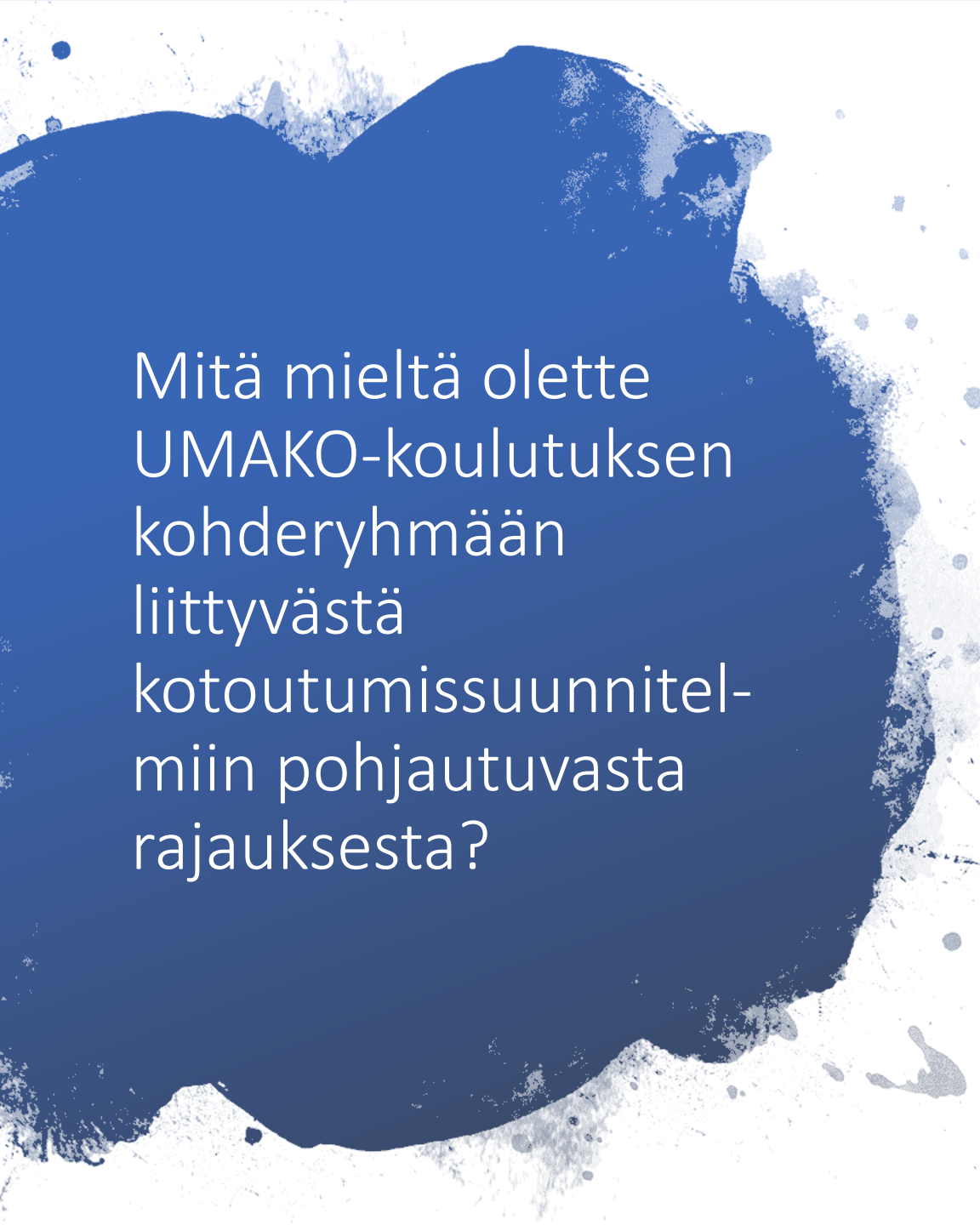
Mitä mieltä olette UMAKO-koulutuksen kohderyhmään liittyvästä kotoutumissuunnitel- miin pohjautuvasta rajauksesta?

- Rajaus vaikeuttaa UMAKO-kurssien toteuttamista huomattavasti. Valtaosalla niistä maahanmuuttajista, jotka olisivat UMAKO-koulutuksen tarpeessa, kotoutumissuunnitelma ei ole enää voimassa. Tämä koskee erityisesti naisia, joiden kotoutumisaika on mennyt umpeen sillä aikaa, kun he ovat hoitaneet lapsia kotona. Joitakin UMAKO-kursseja ei ole rajauksen vuoksi pystytty järjestämään, vaikka luku- ja kirjoitustaidottomia osa-aikaista koulutusta kaipaavia maahanmuuttajia kunnassa olisi.
- Minusta rajaus on keinotekoinen. Jos tällaista koulutusta on mahdollista järjestää niille, joilla koulutus on osa te-toimiston tai kaupungin tekemää kotoutumissuunnitelmaa, miksi sinne ei voi ottaa kaikkia niitä, jotka tarvitsevat vastaavan tasoista koulutusta (tai ryhmäkoon sallimissa rajoissa). Periaatteessahan edullisinta tällä hetkellä olisi järjestää tätä opetusta vain niille, joilla on tämä merkintä, vaikka heitä olisi vain esim. yksi, kuin ottaa mukaan muita, kun valtionosuus alkaa heti pienenemään. Luku-, kirjoitus- ja suomenkielentaito on jotain mitä tarvitaan ja mitä pitäisi saada, olipa merkintää tai ei.
- TE-toimisto ja maahanmuuttajapalvelut toimivat hyvin yhteistyössä, rajaus UMAKO-koulutuksessa on selkeä.
- Koulutuksen laskukaava ei ole mielestämme hyvä. Ensisijaisesti toki ryhmä täytetään opiskelijoilla, joiden kotoutumissuunnitelmaan koulutus on kirjattu. Kunnassa on kuitenkin paljon maahanmuuttajia, joilla olisi tarve juuri tämän muotoiselle koulutukselle. Rahoituksen pitäisi mahdollistaa (ilman tuntimäärän alentumista) näiden henkilöiden osallistuminen koulutukseen. Esimerkiksi moni maahanmuuttajataustainen pitkäaikaistyötön hyötyisi juuri tämän muotoisesta kielikoulutuksesta ja lisäisi heidän mahdollisuuksiaan selviytyä itsenäisesti suomalaisessa yhteiskunnassa. Lisäksi valtakunnallisella tasolla tulisi sopia TE-keskusten kanssa, että UMAKO koulutusta voidaan tarjota vaihtoehtoisena väylänä. Nyt on hyvin kirjava käytäntö eri paikkakunnilla miten TE-keskukset suhtautuvat kansalaisopistojen tarjoamaan luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen, joka hankaloittaa sekä maahanmuuttajien että kansalaisopistojen tehtävää. TE-toimistot saattavat olla suorastaan esteenä maahanmuuttajan kieli- ja lukutaito-opetukselle ja näin ei tilanne saa olla.
- Rajaus hankaloittaa koulutuksen toteuttamista. Esimerkiksi pitkään Suomessa olleiden kotiäitien kotouttamisaika on voinut kulua umpeen mutta äidit ovat edelleen luku- tai kirjoitustaidottomia, koska ovat päässeet osallistumaan koulutuksiin kotoutumisaikanaan vain satunnaisesti äitiyslomien välissä eivätkä ole olleet työelämässä. Toinen UMAKO-koulutuksen ulkopuolelle jäävä ryhmä ovat yrityksiin suoraan työllistyneet maahanmuuttajataustaiset työntekijät, jotka eivät ole TE-toimiston eivätkä kunnan maahanmuuttajapalveluiden asiakkaita. Osa yrityksistä ei hanki työntekijöilleen suomen kielen koulutusta, joten työntekijät voivat työskennellä useita vuosia ilman kieliopintoja.

Mitä mieltä olette
UMAKO-koulutuksen
kohderyhmään
liittyvästä
kotoutumissuunnitel-
miin pohjautuvasta
rajauksesta?

- Johonkin on raja vedettävä, muuten kohderyhmä laajenee liikaa esim. yliopistoissa opiskelevat, jo vuosia Suomessa asuneet jne. Jos rahaa on, mielellämme heillekin tietysti ilmaisia kursseja järjestämme. -Jos kohderyhmää pitäisi laajentaa yli 3 vuotta Suomessa asuneisiin, ottaisin mukaan esim. kotiäidit tai muut vähän kouluja käyneet, joilla on vaikeuksia lukemisessa ja kirjoittamisessa. -Syksyn koulutustilaisuudessa joku jo esitti näkemyksen, menevätkö rahat sinne, mihin ne oli alun perin tarkoitettu eli luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen. Varmasti tarvetta on vaikka minkälaisiin kursseihin, mutta kaikki ei voi olla aina ilmaista.
- Hyvä. OK!
- Raja oli selkeä.
- Kohderyhmä voisi olla laajempi.
- Hyvin ongelmallinen. Kotoutumissuunnitelmien varmistaminen on työlästä ja hankalaa. Ja lisäksi melkein mahdotonta mm. tietosuojalainsäädännön puitteissa. Järjestelyt edellyttävät kurssilaisilta aktiivisuutta ja kykyä hoitaa asioita, jotka ovat heille vaikeita. He eivät tunnu edes tietävän, mikä on kotoutumissuunnitelma. Tämä tilanne on vaatinut paljon erityisjärjestelyitä. Tähän liittyvät selvittelyt ovat vieneet valtavasti aikaa ja kurssilainen on voinut olla kurssilla monta viikkoa ilman, että meillä on tietoa siitä, onko hänellä kotoutumissuunnitelma tai onko hän oikeutettu sellaiseen. Osittain ongelmat johtuvat muutosvaiheesta (paikallisista henkilökunnan vaihdoksista ja koko asian/tilanteen "uutuudesta" ja jatkossa toivottavasti asiat sujuvat paremmin. Mutta toisaalta Kotoutumissuunnitelmaan pohjautuva käytäntö rajaa ulkopuolelle henkilöitä, joiden integroiminen suomalaiseen yhteiskuntaan ei tunnu kuuluvan kenellekään ja jotka hyvin voisivat kuulua juuri esim. kansalaisopiston tyyppisen toiminnan piiriin. Kielen oppiminen on kuitenkin oleellinen osa kaikkien ulkomaalaistaustaisten henkilöiden kotoutumiseen ja integroitumiseen suomalaiseen yhteiskuntaan. Ilman kielitaitoa heillä on joka päivä vaikeuksia selviytyä arkielämän tilanteista. Esim. autotehtaan tilanteen vuoksi meillä on paljon työn perässä maahan muuttaneita. Kaikki he eivät ole tulleet TE-toimiston kautta eikä heille missään vaiheessa ole selvitetty kotoutumiseen liittyviä asioita tai tehty kotoutumissuunnitelmaa. Osa on ollut maassa vasta vähän aikaa, mutta osa on jo asunut Suomessa useita vuosia osaamatta silti kieltä juurikaan. Oma ongelmansa ovat myös ne autotehtaalte töihin tulleet, jotka ovat suorittaneet jopa tutkinnon Suomessa, mutta opiskelleet englanniksi, jolloin monella suomen oppiminen on jäänyt. He ovat olleet maassa vuosia opiskelijastatuksella, mutta sitten jääneet ja tarvitsisivat nyt suomen kielen opetusta selviytyäkseen arkielämän tilanteista. Tosi asia on, etteivät he osaa suomea, vaikka niin oletetaan, kun ovat olleet maassa jo pitempään. Sama pätee moniin muihinkin henkilöihin, jotka syystä tai toisesta eivät ole oppineet vielä suomea riittävästi, mutta kotoutumisaika on ylitetty. Siksi olisi parempi, jos voisimme opettaa suomen kieltä kaikille sitä tarvitseville ja auttaa kaikkia maahanmuuttajia siinä mitä he tarvitsevat integroituaan, joustavasti, osa-aikaisesti jne.

Mitä mieltä olette UMAKO-koulutuksen kohderyhmään liittyvästä kotoutumissuunnitel- miin pohjautuvasta rajauksesta?

- Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta tarvitsevien osalta on huono asia. Sinänsä ymmärrän sen, että johonkin raja on vedettävä, mutta erikoista on se, miksi TEM:n rahalla ei-kotoutuja on voinut käydä useampaan kertaan kokopäiväistä (luku)koulutusta, mutta OKM:n rahalla ei ole oikeutta edes osa-aikaiseen koulutukseen maksutta. Opintotietelirahoitus ei Espoossa riitä tähän.
- Ainakin oman opistomme alueella vaatimus kotoutumissuunnitelmasta tuntuu epätasa-arvoiselta, koska samassa ryhmässä osalle pitäisi antaa ilmainen koulutus ja osalta pitäisi periä maksu. Tuntuu vääraltä, että esimerkiksi puolison töitten mukana alueelle muuttanut puoliso, joka on ollut kotona jopa seitsemän vuotta eikä osaa kieltä, joutuu maksamaan koulutuksesta ja juuri turvapaikan saanut muuttaja saa ilmaisen koulutuksen. Työläältä on tuntunut joissakin tapauksissa myös työperäisen maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelman perääminen. Suunnitelman laadintaa ei välttämättä ole kunnassa nähty kovin kiireelliseksi työksi, kun henkilö kuitenkin on töissä ja kotoutuu väkisin jo sitä kautta (tämä kuitenkin koskee vain yksittäistapauksia ja omalla alueellamme suunnitelmat pääsääntöisesti on laadittu) ja haluaisi osallistua vain osa-aikaisesti koulutukseen.
- Kokopäiväiseen opiskeluun lopulta lähes kaikki opiskelijat ovat tulleet TE-toimiston kotoutumissuunnitelman kautta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että heitä sitoo tietty tuntimäärä opiskelua, jotta he saavat rahaa. Käytännössä olemme siis lähes samassa tilanteessa kuin aiemminkin, ennen järjestämisvastuun siirtymistä kunnille: todellinen tuntimäärä eivätkä vaatimukset ole koulutuksessa muuttuneet, vaikka koulutuksen järjestäjä on nyt opisto ja opiskelijoiden elämäntilanteet työnhakijastatuksesta huolimatta hyvin monella tavalla haastavia. Joillekin opiskelijoille tämä 9 euroa päivässä on niin tärkeä (perheet usein isoja, mutta kokonaistoimeentulo pieni), että he ovat hyvin stressaantuneita omasta etenemisestään ja siitä, että joutuisivat pois kurssilta esim. terveysongelmien vuoksi. UMAKO-opetussuunnitelmasuosituksessa suositetaan osa-aikaista opiskelua, mikäli elämäntilanne tai oppimiskyvyt eivät mahdollista kokoaikaista opiskelua. Käytännössä TE-toimisto kuitenkin edellyttää 20 tunnin viikkoa (lähiopetus vähintään 15h). Tämä tekee niin opettamisesta kuin osallistumisesta haastavaa, tuo esiin opiskelijoiden stressiä ja tarvetta opiskelijahuollolle - jota rahoitus ei kuitenkaan mahdollista. TE-toimiston asiakkuuden ulkopuolella olevia kotivanhempia puolestaan on ollut haastava motivoida saapumaan heille järjestetyille kursseille.
- Meistä on tervetullut se muutos, että hyväksytään monia erilaisia, jopa innovatiivisia, tapoja opettaa suomea. Nyt voidaan entistä paremmin toimia asiakaslähtöisesti ja tarjota koulutuksia, jotka oikeasti hyödyttävät erilaisissa elämäntilanteissa olevia opiskelijoita. Pienillä paikkakunnilla saattaa kyllä olla vaikeuksia löytää opiskelijoita täsmäiskuihin tai kokeileviin koulutuksiin, vaikka ne olisivat kuinka hyviä.
- Aivan liian suppea. Jo kotoutumissuunnitelma sinänsä on ongelmallinen, etenkin suhteessa aluksi saamaamme pieneen opetustuntimäärään, sillä tuolla tuntimäärällä ei pystynyt tuottamaan sen laajuisia koulutuksia kuin TE-toimisto edellytti, jotta he voisivat ohjata asiakkaitaan niihin. Toisaalta kotosuunnitelmien tekeminen ei tuntunut mahtuvan oikein kunnan sosiaalitoimenkaan valtaisaan työmäärään. Myös tiedonkulku opiston ja muiden viranomaisten kanssa ei tietosuojaan takia ole ongelmatonta.

Miten selkeäksi olette
kokeneet UMAKO-
kokonaisuuden?

Miten selkeäksi olette kokeneet UMAKO- kokonaisuuden?

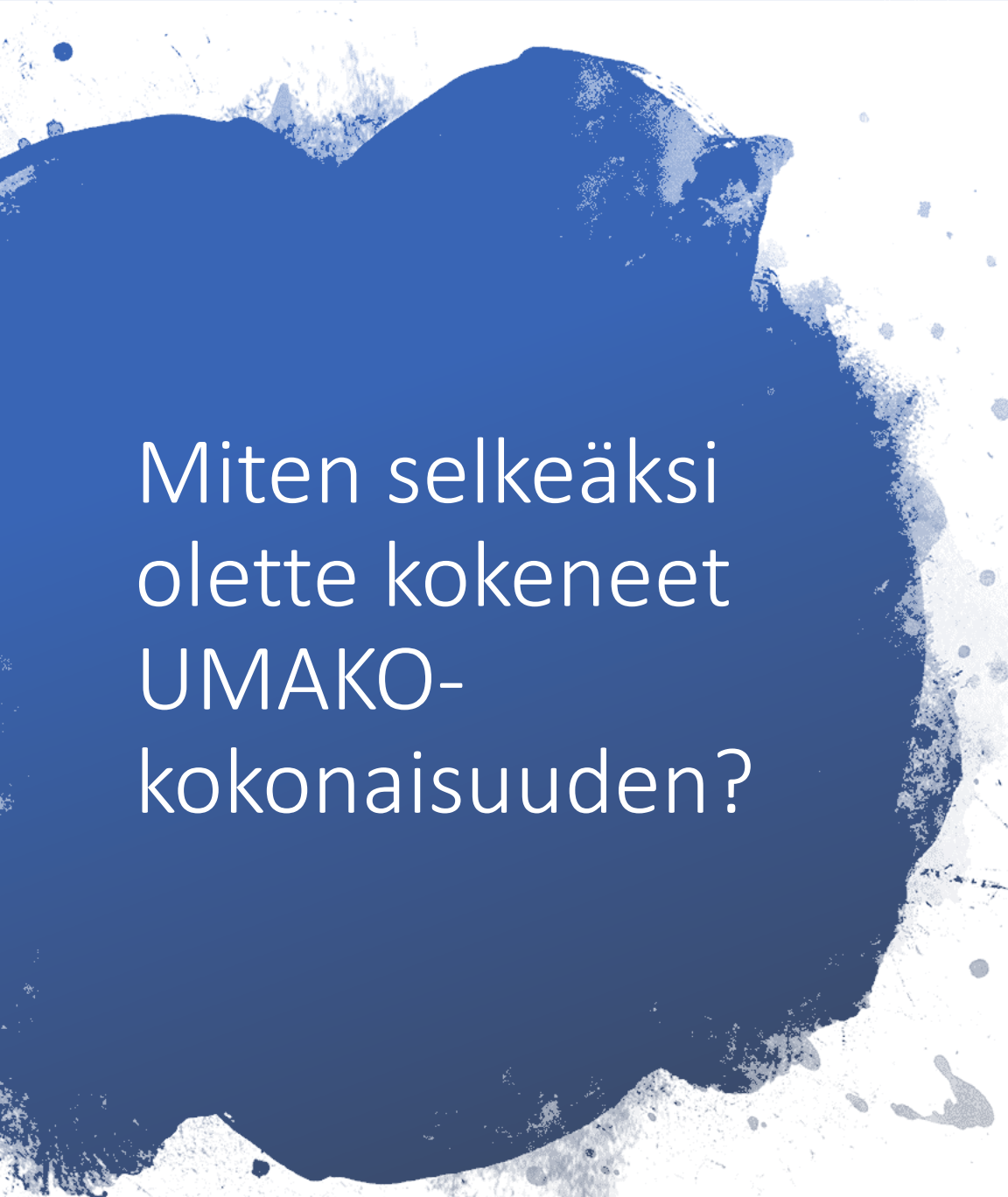
- Periaatteessa selvä. Ongelmana kansanlaisopistossa kohta kotoutumissuunnitelmiin liittyvä raja.
- Selkeä
- Alkuun vähän hakemista, mutta nyt sujuu jo hyvin
- Hyvin ohjeistettu ja selkeä
- Riittävän selkeä.
- Alun sekavuuden jälkeen itse toiminta on ollut selkeää.
- Erittäin selkeä
- Hyvin selkeäksi.
- Erittäin selkeäksi.
- Olemme kokeneet sen selkeäksi.
- On selkeä, koska järjestämme koulutusta vain kiintiöpakolaisille.
- Riittävän selkeäksi
- Jossain määrin selkeäksi. Koulutustehtävä on selkeä. Käytännössä monen asian selvittely on vaatinut kovasti ponnisteluja.
- Selkeäksi, omaksi kokonaisuudekseen, johon on haettu opiskelijat viranomaisyhteistyöllä.

Miten selkeäksi olette kokeneet UMAKO- kokonaisuuden?

- Opistolle selvä, mutta OPS ristiriidassa TE-toimistojen tavoitteiden ja määräysten kanssa. Myös määritelmä kokopäiväinen opiskelija vaatii tietyn viikkotuntimäärän. Haaste pienelle toimijalle. Te-toimistosta on tullut toive, että opisto siirtyisi työvoimakoulutusten systeemiin.
- Alkuvaiheessa oli epätietoisuutta vähän kaikesta, mutta kevään aikana asia hieman selkiintyi. Raportointi on edelleen epäselvää ja ohjeistus tuntien kirjaamisessa epämääräistä. Päätimme kuitenkin toteuttaa koulutusta jo talvella/keväällä epäselvyyksistä huolimatta, sillä tarve koulutukseen oli kova. Vaikeus on myös raportoida tämä nk. muu luku- ja kirjoitustaidon koulutus, johon opiskelijat eivät ohjautu suoraan Te-toimistosta.
- Valtionosuuden muotoon rakennettu rahoitus on hyvä asia. Henkilöihin liittyvät vaatimukset ovat ongelma, josta syystä koulutuksia on erittäin vaikea markkinoida sekä järjestää asiasta tiedotusta.
- Helsingissä osaamiskeskuksen kanssa yhteistyö selkeää, mutta TE-keskuksen kanssa on ollut hieman epäselvyyksiä koulutusporttijärjestelmän suhteen.
- Oli vaikea järjestää heti vuoden alusta UMAKO-koulutusta, koska ohjeistukset rahoituksesta tulivat niin myöhään. Lähdimme liikkeelle vasta syksyllä.
- Ei kovin selkeäksi
- Epäselvä
- Hyvin epäselväksi
- Erittäin epäselvä!

Miten selkeäksi olette kokeneet UMAKO- kokonaisuuden?

- Opistossamme ei ole ollut UMAKO-tunteja, mutta UMAKO-kokonaisuuksia olisi voinut toteuttaa aika opistolähtöisesti eli toiminallisuus -aspekti olisi antanut mahdollisuuden muokata UMAKO-kursseja omannäköiseksi.
- Aloitus oli vauhdikas ja sisälsi paljon kysymyksiä ja epävarmuustekijöitä, lähinnä kysymys oli miten ja kenelle?
- Meillä on selkeä tilaus Umakolle. Kohderyhmän määrittely on selkiintynyt ajan myötä. Koto-koulutuksen ulkopuolella olevat, enemmän tukea tarvitsevat, koto-pudokkaat muodostavat oman haastavan ryhmänsä, joiden kohdalla UMAKO toimii ja antaa mahdollisuuksia.
- Meillä on TE-toimiston hyväksymä luku- ja kirjoitustaidon kurssi, sekä suomenkielenkurseja maahanmuuttajille.
- Näkemykseni mukaan opistossa on varsin selkeä käsitys tästä kokonaisuudesta, vaikka kyse onkin laajasta ja monimuotoisesta koulutustehtävästä. Sen sijaan hämmennystä, epätietoisuutta ja jopa vääriä käsityksiä UMAKO-koulutuksesta tuntuu olevan jonkin verran ilmassa (opiston ulkopuolella).
- Lähtökohtaisesti selkeä kohderyhmä, luku- ja kirjoitustaidottomat, mutta rajankäynti TE-toimistojen kotouttamiskoulutusten kanssa vielä selkiytymätöntä. Opiskelijat eivät jossain tapauksissa ohjautu oikein heille tarkoitettuihin koulutuksiin.

Miten selkeäksi olette kokeneet UMAKO- kokonaisuuden?

- Lukutaitokoulutus henkilöille, jotka ovat omalla äidinkielellä luku- ja kirjoitustaidottomia samoin kuin niiden henkilöiden koulutus, jotka eivät vielä tunne latinaisia kirjaimia, ovat kaksi selkeää kokonaisuutta ja tärkeitä tehtäviä.
- Varsinaisen Luki-kurssin työstäminen oli selkeää valtakunnallisen ja KoL:n tuottaman ops- suositusten pohjalta. Rahoituksen suhteen taas hyvinkin epäselvää ja epäloogista. Koulutuksen toteuttajan näkökulmasta on ollut hämmentävää, kun ensin lanseerattiin täysin uudenlaista mallia vapaalle sivistystyölle. Kuitenkin pohjalla vaikuttaa todella paljon TEM: aikaiset käytännöt ja vaatimukset koulutuksen järjestämisestä.
- Pedagogiset tavoitteet ja sisällöt on esitetty selkeästi. Tietyt säännöt ja reunaehdot puolestaan on koettu ristiriitaisiksi: esim. vaatimus opiskelijoiden kotoutumissuunnitelmasta ja sekaryhmien UMAKO-tuntien laskukaava.
- Asiaan on joutunut paneutumaan toden teolla, että se on auennut. Olemme yhdessä tehtävään palkatun opettajan kanssa tankanneet ohjeita ja opetussuunnitelmia, kuunnelleet koulutuksia ja kysyneet muilta. Opettajalle varattiin kuukauden resurssi tutustua aiheeseen ja tehdä meille oma opetussuunnitelma. Ja silti on koko ajan hieman epävarma olo, että toteutamme tämän nyt oikein.
- Uudet toimijat ovat tuoneet haasteita lukutaitokoulutuksen järjestämiseen. Koulutus on pirstoutunut alueellisesti, on silti hyvä, että eri kohderyhmille on omaa kohdennettua koulutusta.
- Liian tiukka rajausta vain koto-aikana tapahtuvaan koulutukseen, muuten ok. Syksyn 2018 OKM rahoituskysely on selkeä.
- -Luku- ja kirjoitustaidon kurssit selkeät, koska koko ryhmällä on kotoutumissuunnitelma, opiskelijat yleensä koulutusportin kautta.

Miten selkeäksi olette kokeneet UMAKO- kokonaisuuden?

- Koulutuskokonaisuus sinänsä selkeä ja erittäin hyvä ajatus se, että opiskelijoita kannustetaan osallistumaan myös muille kuin suomen kursseille. Muuten ei voi kyllä selkeydestä juurikaan puhua, etenkin tällaisen järjestäjän osalta, jolla ei aikaisemmin ole ollut pidempikestoista koulutusta tarvitsevaa kohderyhmää kuten turvapaikan saaneet henkilöt ovat. Erittäin sekava kokonaisuus, kun laajalla alueella on siellä täällä hyvin erilaisia muuttajia erilaisine tarpeineen. Esimerkiksi sopiva koulutusajankohta maataloilla työskentelevien osalta vaihtelee sen mukaan, mikä on tilan tuotantosuunta (eli lypsykarjatilalla voidaan osallistua päivisin koulutukseen ja viljatilalla illalla) ja kun opiskelijat ovat hajallaan ympäri aluetta, koulutusta on tämänkin takia haasteellista järjestää.
- Ohjeistus ja rahoituksen haku voisi olla selkeämpi.
- Kokonaisuuden ymmärtäminen on vaatinut paljon perehtymistä. Rahoituksen haku ja myöntäminen on ollut todella huonosti organisoitua. Lopulta kokonaisuus on rahoituksen osalta niin epäselvä, että sen todellisia kustannusvaikutuksia on todella vaikea laskea.
- Aluksi oli vaikeaa hahmottaa kokonaisuutta, mutta OPH:n ja Kol:n koulutuksien ansiosta kokonaiskuva on nyt selkeämpi. Alkuvaiheessa tuntui myös hämmäntävältä alkukartoituksen suorittaminen, jatkokoulutuksiin ohjaaminen ja tulkkaukspalveluiden järjestäminen, jotka lopulta onneksi suurimmaksi osaksi osoittautuivat kunnan kotouttamisviranomaisten tai TE-toimiston tehtäviksi. Luku- ja kirjoitustaito-termin painotus alussa oli myös jossain määrin hämmäntävää. Oli vaikea ymmärtää käsitteen tosiasiallinen laajuus (matematiikka, maan- ja kulttuurintuntemus, hyvinvointi...). Puhuttiin myös perustutkinnon järjestämissopimuksesta, joka tuntui vieraalta.
- Raakileena lanseerattu vaativa tehtäväkokonaisuus.